

ACC. N:R. 1320

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: *Bohuslän*

Upptecknat av:

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år i

Uppteckningen rör

Eni onds av fiskaren

1.

Mårten Sivertsson var en glad fiskare, outtröttlig kvinnotjusare och hurtig kamrat. När det var fråga om livsfarliga äventyr och våghalsiga seglatser över fjordarna syntes han alltid främst i leken, skrattande och utmanande som alltid. Men någon tur i fisket tycktes han icke ha. Tvärtom. När de andra männen vände åter från sjön med jakternas lastrum fyllda till randen av fisk, täckte de silverglittrande havsdjuren knappast botten i hans båt. Följden blev, att penningar fattades och då han icke hade pennin-
gar blev han fattig. Han funderade länge över hur han skulle kunna skaffa sig guld och bli rik, och han trodde sig slutligen ha funnit på ett sätt. Han skulle försvärja sig at Hin Onde, det hade flera män gjort före honom och nog skulle han kunna klara sig alltid. Slug var Hin men slugare var Mårten själv.

En söndag gick Mårten upp på kyrkbacken under det mässan pågick och spottade tre gånger på kyrkodörren och genast stod Hin Onde framför honom i sedvanlig dräkt, raggig, med horn i skallen, lång svans och klövar på fötterna.

"Va vill du?" sa Mårten. Hin.

"Du ska hjälpa mej till pengar", svarte Mårten.

"Och vad ger du mig i utbyte?"

"Vad vill du ha?"

"Din själ. Då du dör hämtar jag din själ i en säck".

Mårten rev sig i nuvudet. Det var ett otrevligt antud tyckte han, men så kom han ihåg ~~Stina~~ Stina, som han ej haft råd att gifta sig med och så slog han till. Hin Onde skulle få ta hans själ och i utbyta skulle Mårten få mycket penningar.

Åren gingo. Mårten var rik och oberoande, han hade gift sig med Stina och nu började han bli gammal. Med förskräckelse och fasa påminde han sig sitt löfte till Hin och han brydde sin hjärna dag och natt med att söka finna ut ett sätt, varmed han skulle kunna klara sig undan mästarens makt. Och slutligen trodde han sig ha funnit lösningen på gåten. En vacker söndagsmorgon gick han ned till kajen, varest hans gamla fiskjakt låg och borrhade ett stort hål i botten på denna, så att vattnet rusade in och fyllde rummet. Därpå marscherade han upp på kyrkbacken och spottade ånyo på kyrkodörren, och Hin Onde visade sig lika punktligt som sist:

"Godda", sa Hin.

"Godda", svarte Mårten.

"Va vill du nu igen?"

"Jo, se jag har tänkt på, att du liksom kunde få ta min själ när du ville, redan i dag om det skulle så vara, men saken är den, att min gamla jakt har blivit fylld med vatten och nu känner jag på mej, att jag aldrig skulle få ro i graven om inte båten blir pumpad läns. Men jag är en gammal man och jag tänkte fråga dej, om du inte ville göra mej den tjänsten å pumpa läns båten för mej?"

Det lovade Hin och satte i väg till kajen som skjuten ur en kanon:

"Hur lång tid tror du det tar?" frågade Mårten då de kommit ned till hamnen.

"Fem minuter", svarade Hin.

"De tror jag inte på. Jag vågar till och med slå vad att du icke hinner pumpa läns båten på tio minuter."

"Topp. Vad sätter du?"

"Vinner du, lovar jag dig även ~~kvinnan~~ gumman mins själ, men förlorar du löser du mig från mitt löfte att giva dig själen."

Ja, det gick Hin med på och så började han pumpa. Den första fisk, som kom upp, var en kolja och Hin Onde knep tag i den över ryggen och kastade den över bord. Men som han var svart om fingrarna efterlämnade han ett par svarta märken över ryggen på koljan och dessa märken bär fisken ännu i dag.

Emellertid gick tiden och Hin pumpade så att svetten rann, men som det var hål i botten på skutan upphörde aldrig vattnet att flyta ur pumpöppningen och slutligen måste han giva tappt och förlorade samtidigt sitt vad till den sluge fiskaren, som sålunda fick behålla sin själ, men ändå dog som en rik man.

175